

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

Az amerikai magyarság jövője nemzeti szempontból.

A kivándorlás minálunk egészen más megítélés alá esik, mint más nemzeteknél. A miénknél számban kisebb országok is a nemzeti vagyonosodás forrásának tekintették azt a multban, mi pedig vérvesztésnek és nemzeti csapásnak kell hogy tekintsük, mert a mi kivándorlásunk melyet a megélhetési viszonyok sanyarúsága idézett elő, nem gyarmatosítás, hanem szétszóródás. Az a 200 millió korona, mit a kivándorlók évenként hazaküldenek, nem kárpótol a veszteséget, mert a künnlevő munkaerő legalább háromnnyi értéket produkál Amerika javára. A nemzeti optimizmus azt akarja elhíttetni, hogy a kivándorlottak nem vesztek el a magyarság számára, de ez óriási csalódás. Amerikában, mint ezt minden alaposabb ismerője az ottani viszonyoknak kiemeli — a legkülönbözőbb

népek hihetetlen gyorsasággal asszimilálódnak és már a második generációt elveszítettnek tekintetnünk az anyaország számára. Ennek főoka az, hogy az ujabban bevándorlók, s ezek közt főleg a magyarok, a városi élet forgatagába sodortatnak, ipari és bányatelepeken keresnek alkalmazást. Saját hazánk, főleg Budapest magyarosodása igazolja, hogy a városi élet asszimiláló ereje ellenálhatatlan s ez az erő sokkal gyorsabban hat Amerikában, ahol a városi élet sokkal fejlettebb, mint nálunk. A magyarság jövője csak egy módon biztosítható, a visszavándorlás lehetővé tételével, de ennek eszközeit nem Amerikában keli keresnünk, hanem itthon kell annak feltételeit megteremtenuik. Nem policiális intézkedések segítenek, hanem olyanok, melyek az itthon maradást kívánatosabbá teszik a kivándorlásnál. Meg kell szüntetni a hazai és amerikai közgazdasági és általában közviszonyok között levő nagy különbségeket, ha azt akar-

juk, hogy kintlevő véreink visszatérjenek.

Az erre vezető utak elsője a céltudatos birtokpolitika. A kötött birtok kérdése áll itt előtérben s oda kell hatni, hogy a városi tulajdoni képező birtokok minél előbb parcelláztassanak, a parcellázó bankok pedig ne üzhessenek földuzsorrát, mert az oda vezethet, hogy inkább Amerikában vesznek földet és telepszenek meg, mint farmerek, ami pedig egyenlő volna az illetők végleges elvesztésével. Szükséges továbbá nagyszabású iparpolitika, mely megszüntetheti a hazai és amerikai bérek között levő óriási különbséget. A kivándorlók átlagos bérjévedelme 1 dollár 74 cent. vagyis 8.50 korona, a magyar mezőgazdasági munkásé 1.97 korona. E különbség csábító erejét csak ellensúlyozhatja, ha a mai extensiv gazdálkodást ipari cikkek kikészítése céljaira való termelési ágak művelése váltja fel. A mezőgazdaságnak a hazai iparban kell nagyobb fogyasztóra lelni, hogy a béreket emelhesse. Amerika is az ál-

TÁRCA.

Kirándulás Konstantinápolyba.

— Az Ózdi Hírlap eredeti tárcája. —
(Folytatás.)

Ezután következnek két sorban a mellparkolin csoportja, erőteljes férfiak, kik jobb kezükkel meztelen bál-mellükre hatalmas ütéseket mérnek, s oly erősen és komolyan csinálják, hogy mellök megkékül és ökölnyire dagag s folytonosan Huszein és Haszán nevét kiabálják.

E gyász ünnepélyen a Persa követ mint a Sah képviselője az egész Persa követségi személyzettel s a gazdag persa sí'iták, kik az ünnepély összes költségeit a sebesültek gyógydíjait és ezek családtagjainak segélyezését is fedezik jelen vannak s vas róstéllyal fődött páholyokból nézik a körmenetet. Az idegenek ezreinek ajkáról a borzalmas vallási fanatizmus látványosságától s a nagy tolongástól „jaj” kiáltások hangzanak itt ott a nagy zűzvarban, de nem is csoda, mert a vér széjjel frecsenésétől a mi társaságunkba tartozó egy erőteljes

35 éves férfi is elájult, kinek a mellettünk álló rendőri személyzet nyújtott segítséget s mi ismét katonai fedezet mellett hagytuk el a borzalmas tragédia színhelyét és megbotránykozásunknak adva kifejezést, hogy „a 20-ik században megvan engedve, dacára a vallás szabad gyakorlatának ily vallás fanatizmus gyakorlása Európában, annyival is inkább, mert más nap szemtanui voltunk, egy halálosan megsebesült áldozat eltemetésének, a kit ezen cselekményeért a sí'ita vallás értelmében, szentté fognak avatni.

A Muhárem gyászünnepet a szunniták csak tíz napig ülik meg és nem hordoznak képeket vagy egyéb jelvényeket.

A sí'iták ellenben 40 napot fordítanak az ünnepre és nagy pompás menetek vannak napi renden.

Ezen egész idő alatt nem szabad dohányozni, nem szabad haragoskodni és előkelő házaknál a férj és feleség ilyenkor egészen elkülönítve él. A nők magatartása rendkívül szigorú, ruhát nem változtatnak, ékszer, illatokat,

fogport stb. pipere cikkeket nem használnak s még a köröm festést sem foganatosítják, a mi pedig rendes körülmények között naponként 2—3-szor pirosra lesz festve.

A Boszporus öböl körülhajózásánál megismerkedtünk egy igen előzékeny s franciául beszélő előkelő török úriemberrel, ki érdekes keleti szokásokról adott fölvilágosítást és magyarázatot. Társalgás közben az első osztályu kajutbe bejött; alul szürke, felül fekete színű kaftánba, fejkön fekete alapon sárga színű sárvos turbánnal két török férfi, mire az összes benülő törökök fölálltak meghajolva, bal kezökkel majdnem a földet, azután szájukat és homlokukat érintve üdvözlést. Megtudtuk, hogy e nagy megtiszteltetésben részesültek a Próféta leszármazottjai, kik még az uralkodó Szultánnál is nagyobb figyelemben részesülnek.

A hajó fődélzetén rendszeren az idegenek, (nők és férfiak vegyesen) az első emeleten a haladó, az alsó részében pedig az orthodox török férfiak foglalnak helye, míg a török nők

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjszelli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.—korona.

tal vonzza a nagy tömeget, hogy iparát nagy arányban fejlesztette. Ugyanennek köszönheti Németország is azt, hogy a kivándorlás ma már onnét aránylag 15-szörte kisebb, mint tőlünk. Ebben kétségkívül fontos tényező volt egyébként Németországban az aggkori biztosítás behozatala is.

Mindezeket meghaladó jelentőségű azonban a bérek és az elsörendű szükségletek kielégítésére szükséges összeg közötti arány. Mig ugyanis a bérek Amerikában a hazai bérek többszörösét teszik, addig a hus, zsír, liszt, zöldség stb. ugyanoly áron kapható. mint nálunk. Egy munkás átlagos ellátása ott 45 cent, az átlagos keresetnek egy negyed része, és így keresetnek $\frac{3}{4}$ részét megtakaríthatja. Nálunk ahhoz, hogy valamit megtakaríthasson keresetből, csak úgy juthat a munkás, ha nem táplálkozik rendesen, ha nem eszik hust. Ez a legvégzetesebben ható ok a kivándorlásra s azért javítani kell közellátási politikánkat, melynek végzetes hibája, hogy előbb jött a tápszerek exportja, mint a belföldi fogyasztás kielégítése volna.

Reformok kellenek végre a belügyi politika egész vonalán, hogy az amerikai eszméktől szaturált munkás ne érezze az ottani és hazai viszonyok disparitását, mert különben visszatérésük belviszonyaink nagymérvű megrázkódását vonja maga után. Természetes, hogy kinn Amerikába is vannak teendők, de nem ügynököket kell tarianunk odakinn, mert ezek csábítása nem hozza haza odaszakadt véreinket, hanem hazai viszonyaink javításával kell őket hazavonzani. Mindezzel szükségese-

odakint is egyes intézkedések, különösen a konzulátusok fejlesztése, hogy ügyes bajos dolgaikban bizalommal fordulhasanak oda és érezzék a hazának védőkarjait. A magyarságot azonban magyarnak megtartani csak Magyarországon lehet, Magyarországon pedig megtartani csak úgy lehet, ha céltudatos, nagyarányú gazdasági politikát érvényesítünk.

A polgári önképzőkör.*)

Az „Ózdi Hirlap“ ápr. 26-iki számában fenti cím alatt megjelent vezércikknek mindenben igazat adok, néhány sorát azonban nem hagyhatom észrevétel nélkül. Nem pedig azért, mert az a kitétel, a kör eddigi könyvtárnoka terhére rovatnék fel a nagy közönségtől alaptalanul. Mert nem felel meg a valóságnak A. B. azon állítása, hogy a könyvek itt-ott már hónapok óta hevernek, sőt nemcsak, hogy nem felel meg, de épen az ellenkezője áll igazságként. A könyvtár könyvei ugyanis hónapok óta hevernek a könyvszekrényben olvasatlanul. Remekírók, klasszikusok, Jókai könyvei nem kell a kutyának se! Ahogy megérkezik és sorszámozva betétezik a maga helyére, úgy marad ott a legjobb könyv is hónapokon át; ennél még az is vigasztalóbb állapot lenne, ha künn a tagoknál hevernének azok, mert így még volna eshetőség, hogy egyik másik tag az unalomtól gyötörtetve, néha-néha a kezébe venné, de mondom, a dolog úgy áll, hogy a könyvtárt senki sem használja.

Hiába való volna itt az Isten leghűségesebb könyvtárosa is, hiába strázsálna ott minden szerdán és szombaton este, mert a tudás után szomjuhozók száma oly csekély, hogy egy-egy könyv-

*) A lap megjelenése után erről értesültem én is, s szándékomban is volt tévedésem helyreigazítani, de ön megelőzött. A. B.

a hajó két oldalán levő szabad erkélyen a férfiaktól teljesen elkülönített helyen vannak. A török nő az erkélyre érve az arcát eltakaró fátyolt felemeli, ha azonban találkozik az idegen férfiak között olyan, ki kíváncsiságból az elkülönített női helyre belép és szemeit erősen arcukon legelteti, rögtön letakarják arcukat fátyollal.

Szkutariba, a perzsa negyed városrészben volt alkalmunk az utcán sétálva s a lakóházak nyitott ablakaiba fátyol nélküli keleti nőket láthatni, de ez csak a Muhárem hó tiz napján van megengedve, ez alkalommal tehát a napról napra fokozódó kíváncsiságunk teljesen kilelt elégtive, mert egész szabadon szemlélhettük a keleti női szép szemet.

Konstantinápolyba több féle dervis rend van. Az egyes dervis szerzetek részint föllépésük, öltözetük, részint pedig közös isteni tiszteletük módja által különböznek egymástól. A közös ajtatos gyakorlat (Zikr) módzatait az egyes rendek főnökeik útján a rend alapítójára vezetik vissza. Ennek köpenye, (khirka) ugymint egyéb birtokában volt használati tárgyak, a rend alapítójától kezdve, az egyik rendfőnökről a másikra szállnak és a testvérek fölött gyakorolt hatalmának a renden belül elfoglalt hierarchikus állásának külső jelvényeül szolgálnak.

Neki a rend alsóbb főnökei, az egyes klast-

romok sejkjei s a renchez tartozó tagok feltétlen engedelmességgel tartoznak, olyanok az ő kezében „akár a hulla annak a kezébe, a ki mossá“ Nagy szerepök van a nyilvános ünnepeken, különösen a Próféta születés napja s egyéb vallásos ünnepek és szertartások alkalmával.

Legnevezetesebb az 1182 keletkezett Rufá'i rend (üvöltő dervisek). E rend tagjai isteni tiszteletük alatt az Aláh nevét és ezt helyesítő hú (ö) szót, vad testmozgatás kíséretében kiáltják.

Szkutariba e dervisek tekéje, kolostor imaházába szemtanuja voltunk egy csüörtökön délutáni isteni tiszteletnek, hová nem mohamedánoknak belépti díj mellett megvan engedve a bemenet.

A Mihsáb előtt foglal állást az imát vezető dervis kolostor főnöke, a menyiben az ima gugguló, térdeplő, vagy lábain üllő helyzetet nem követel tőle. Jobbra és balra a mohamedán si'ita valláshoz tartozó résztvevők, állandóan térdepelnek. Ezekből hátrább egy jó hangú dervis, térdeplő helyzetbe éneklé a Próféta siralmaikat.

A dervisek pedig mintegy 12-en, hátul félkörben, vad üvöltéssel kísérik az éneket.

Ezután hozzájuk ment az imát vezető rend főnöke, leszedette egy segítő Imámmal a süvegeket fejükről, s az az alatt levő fehér vászon sapka megigazítása után Kaftányait is levette, s azt a süvegekkel a Mihráb fülkéjének bal oldalára helyeztette el.

(Folytatása következik.)

re minden ötödik héten kerül egy olvasó.

A jó ég tudja mi ennek az oka? Talán a megélhetésnek nehéz gondjai, vagy az a csekély fáradság, hogy a könyvért érte kell menni. Akármilyen legyen az oka, az igazság ez, nem pedig az, amit a mélyen tisztelt A. B. tévesen irt meg a máskülönben igazságos vezércikkében.

C. D.

„Hallebrunn.“

Hadat izentünk a Hallebrunn ellen, nem is rakjuk ám le gyáván fegyverünket! Nem vonjuk ugyan kétségbe, hogy küzdelmünk eredménytelen lesz, de ha így történne, a győzők akkor is mi leszünk. Mert a Hallebrunn tulajdonosának feltételezett hazafiassága akkor fog a porba hullani, a mikor dacával megmutatja az ózdi községnek, hogy kérés és támadás hiába, ő a vendéglőjének német feliratát el nem távolítja! Nem a mi orcánk fog akkor sem pirulni, nem minket illet a nagy közönség méltó megbotránykozása, ha az ékes „Hallebrunn“ tovább is ott fog tündökölni a község főutcáján, nem a mi gyöngeségünk, hanem a Hallebrunn tulajdonosának erősségét a hazafiatlanságban fogja az hirdetni!

Nehogy azt gondolja az a tisztelt honfi, hogy ezt az eszmét a mi pihent agyunk vetette fel, nehogy azt gondolja, hogy másnak ez szemébe sem tünt, emlékezetébe próbáljuk hozni Ózd község képviselő testületének 1901 év június hó 8-án hozott határozatát, a mely határozatát a képviselő testület Rajzinger Imre ur indítványára hozta meg. Meghozta pedig olyan értelemben, hogy utasítandó Fried ur ezen közérzületet sértő címfelirat eltávolítására. Ime, láthatja, nálunknál okosabb emberek is jutott már az eszébe, de nem hiszem, hogy akadna Ózdon csak egy intelligens magyar ember is, a kinek hazafias érzületét az ön vendéglőjének felirata ne sértené!

Ma még kérjük Fried urat, távolítsa el vendéglőjéről a Hallebrunn feliratot, ha nem fogja megtenni, kérni fogjuk az előjáróságot, hogy a képviselő testületnek meghozott határozatát már csak hazafias kötelességéből is hajtsa végre s ha mindezen kérelmek nem fognak használni, plakátokon fogjuk felhívni Ózd közönségét, hogy az ön üzletébe és vendéglőjébe egy ember se tegye be lábát amíg az ön háza azt a galád, szégyenletes nevet viseli homlokán!

HIREK.

Május első. A tavaszi ébredésnek átléptük küszöbét. Zöldelő májfék, Zengő hegedük hirdetik a kedves tavasznak beköszönését, bolondos áprilisknak elbúcsúzását. Mi nálunk még a május első a csendes örömmel boldog ünnepe, nem a nagy száju népzérekétől hirdetett munka szünetnek megszentelt napja. A mi polgáraink nem veres lobogót lobogtatnak kezükben, hanem fakadó májfékat, nem a Marszeiles forradalmi hangjai mellett ünnepelnek, hanem ájtatos énekek éneklésével s mégis boldogok!

Köszönet nyilvánítás. Az alispán ur, mint az Országos Gyermekvédő liga javára rendezett gyűjtés vezetője a vármegyében, köszönetét fejezte ki mindazoknak, a kik filléreikkel hozzájárultak ezen nemes üggyhöz.

Meghalt egy fiatal asszony. Nagy a szomorúság erre mi felénk. A kegyetlen halál minduntalan oda nyújtja ki csontos kezét, ahol csak most kezdtek megrakni a boldogság fészket. Szegény fiatal asszonyok, a kik még tele boldog reménnyel, hittel, az életben sorba áldozatul esnek a kegyetlen véletlennek. Teme-

tés volt a héten 4. Sok, sok szomorú temetést láttam. Szerencsétlenek, ártatlanok temetését, de ilyen szomorú soha. Én még nem sirtam, de a könny végig patakzott az arcomon ezen a temetésen. Egy fiatal, általános ismert, kedves, jó asszonykát tettünk koporsóba. A kísérője pedig a férje volt és az édes anyja, no meg az egy éves, meg egy hetes két kis babája. Staszny Ferencné halt meg április 28-án. Idegenből, messze Sziléziából ideszakadt kis asszony volt, aki itt szeretett lenni, a zive ide húzott, mert itt töltötte boldog házasság életének mézes heteit. Minden perc, a mi szép volt életében, hozzánk fűzte őt s ezért szeretett minket. A holttestét Jägersdorfbba szállították. Utolsó útján elkísérte néhány ember, aki együtt tud érezni azokkal, a kik szenvednek és szomorúak. Soha még ilyen szomorú temetést. A pap megérkezett a gyászhoz és a koporsót minden szertartás nélkül feltették a halottas kocsira (a tulajdonképeni temetés Jägersdorfbba lesz.) A megtört férj, az anya s néhány szomorú jóbarát állotta körül. Egy dajka egy nagy sötét szemű leánykát vitt a karján. Ez volt a szegény elhunytak leánya. A kis baba mosolygott és kicsi kis kezével vigan integetett a komor szomorú bácsik felé. Mit tudta ő még, hogy milyen tragédia folyik le körülötte s hogy még mennyi köny és szomorúság éri ezért a tragédiáért. A másik babát az egy hetes, betakargatva vitték a kocsin. A vasutnál beszentelték a halottat s a katolikus pap egy rövid imája után feltették a Jägersdorfbba menendő külön vagonba.

Ösztöndíj iparosok részére. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy területére a kereskedelmi m. kir. miniszter egy 600 koronás utazási ösztöndíjat rendszeresítet, mely ösztöndíj elnyerésére a Kamara ezennel pályázatot hirdet. A pályázati kérvények f. é. május hó 20-ig nyújtandók be a kamarához. A pályázati kérvényekben részletesen felsorolandók s okmányilag igazolandók a következők: 1. a folyamodó életkora, foglalkozása, 2. előképzettsége, 3. erkölcsi magaviselete, 4. nyelvismeretei, 5. családi és vagyoni viszonyai, 6. esetleges tanulmányai, 7. az általa esetleg elnyert kitüntetések, 8. az, hogy katonai kötelezettségének eleget tett s végül 9. részletesen megjelölendő az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya, valamint az is, hogy biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban, vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamilyen külföldi szakiskolába való felvételre. Az ösztöndíjat elnyert pályázónak köteleznie kell magát arra, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt, vissza fog térni hazájába s szerzett tapasztalatait itt fogja értékesíteni, mely kötelezettség tekintetében a kiskorukért atyjuk, vagy gyámjuk tartozik kezességét vállalni. Azok, a kik katonai kötelezettségüknek eleget nem tettek, vagy az alul felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak.

Az emberiség nagy tömege pusztul el, a legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annakelölte. A modern gyógytudomány a „Sirolin-Roche“-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tovaterjedését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. A mellet ezen szer kellemesen szedhető s huzamosabb használatnál, is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszerárakban.

Ki a legény a csárdában? Megadta rá a feleletet Huszanyik József disznózsdi lakos. Április 23-án a vasvári helyettes bíróhoz lélekszakadva rontott be a Keszthelyi csaposa, hírül hozván Huszanyik azon ténykedését, a melylyel azt igyekezett bebizonyítani: ő a legény a csárdában! Kenyeres pajtásával, névszerint Dán-csok Nagy Józseffel annyira elragadta a virtuskodási szenvedélye, hogy a korcsma függő lámpáját egy sörös üveggel szerte csapta s földhöz vagdalt még 5 sörös üveget és 6 poharat. A bíró úr, igazságot szolgáltatandó, meg is jelent a helyszínen s tisztességre inté a garáz-

dálkodót, a ki azonban kést rántott reá. A bíró látva a kényelmetlen helyzetet, kiugrott a korcsmából s elmenekült. Huszanyik József pedig vérszomjas vadként rohant utána. Midőn Trencsényi bíró kimerülésében lerogyott s Huszanyik utolérte, kétségbeesett dulakodás fejlődött köztük, szerencsésjök, hogy nagyobb sebesülést egyikőjük sem kapott.

Miskolci gyapjuvásár. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a miskolci gyapjuvásárt f. é. június hó 17-én tartják meg a Miskolci Hitelintézet áru és terményraktáraiban.

Kis szerencsése Nagy! Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban! Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárusító helye. Húzás május 21-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és társa bankházában, IV. Kossuth Lajos utca 13 sorsjegyet, mert Kiss szerencsése Nagy!

Értesítés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1905 évi november hó 28-án 1374 sz. a. kelt rendeletével kimondotta, miszerint gyári- és kisipari érdemes munkásokat (segédek) állami jutalomdíjban (egyszáz korona) és elismerő oklevélben részesít. Kamaránk területére hat 6 ily díj s oklevél engedélyeztetett. A jutalomra való igény feltételei a következők: 1., magyar állampolgárság; 2., tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tart); 3., legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyévértékűeknek tekintetnek.) A rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet. Felhívjuk figyelmét azon körülményre is, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úrnak 1903 é. febr. 28. 17455 sz. a. kelt leirata szerint az a beadvány, illetve előterjesztés, a melyet a munkaadó ipari munkása megjutalmazása tárgyában a Kamarához intéz, közügyre vonatkozó javaslatnak tekinthető s mint ilyen, az illetéki díjjegezzék 14. t. g., pontja alatt felvett rendelkezés értelmében bélyegmentes. Ugyancsak ezen indokból, de kizárólag e célra bélyegmentesen állíthatók ki azon iratok is, melyek a jutalom felvételét képező körülmények igazolására szolgálnak, a díjjegezzék. 79. t. e. p. értelmében. Azonban ezekben fel kell jegyezni, hogy e célra állíttatik ki s hivatkozni kell a száma is. Felkérjük, hogy ezeket az érdekelt munkásokkal közölni s javaslatait legkésőbb f. é. május hó végéig sziveskedjék hozzánk juttatni. Miskolc, 1908. ápr. 27. Radvány István s. k. kir. tan. elnök. dr. Sugár Ignác s. k. titkár.

Vitéz úr vitézkedése. Burcsik József 10. honvéd ezredbeli szakaszvezető otthon élvezett szabadságában megfeledezett a szükséges katonai komolyságról. Sajóvárkonyon Schwartz Edéné kávéházában Szucsányi Béla és Varga János sajtóvárkonyi legényeket „poros füllüeknek“ nevezte, amin össze kapva, egy kis parázs ütközetet rögtönöztek. Puszkagolyók nem süvöltöztek, harsány vezény szók sem hangzottak, négy seres pohár repült csak az ellenség táborába, a melynek természeti következtése az lett, hogy két fej gyöngye koponyája beszakított. Mire a vitéz urat ki akarták hallgatni, az már bevonult századához, ahol megfogják dicséret, hogy a poharak nem az ő fejében tettek kárt.

A szórakozott ur. Ki ne hallott volna arról a szórakozott tudósról, a ki elázott esernyőjével hazamenve, azt ágyába téve gondosan betakargatta, ő maga pedig az esernyő tartóba állt. Majdnem így járt egy szomszédköztség birtokosa is. Egy déli vonaton utazásából megérkezvén, az ózdi vasútállomáson kiszállt, ko-

csija azonban nem várt reá. Mit volt mit tenni, felült az egyik helyi fiakker hintójába s hajtattott hazafele. Ahogy haza érkezett, a felesége ott állt a kapuban. Már messziről integettek egymásnak. Házuk elébe érven, a fiakeros megállt s élénken ugrott le, hogy az urnak a leszállásnál segédkezzen. Az ur a viszontlátás öröme és a fiakeros előzékenységtől meghatva, veszi erszényét s egy tizkoronást markába nyom a feleségének, a fiakeros pedig ki odaugrik, átöleli és megcsókolja.

CSARNOK.

Ózdon halt-e meg Józsa Gyuri?

Szenvedélyes gyűjtője voltam egykor azon írásoknak, a mely írások a Józsa Gyuri bolondságait őrizik a jövő számára. Ugye lehet, nagyobb hasznát venném ma, hogyha azon időket, a miket erre fordítottam a komoly tudományoknak szenteltem volna, mégis úgy vagyok vele, hogy, ha még egyszer újra kellene kezdeni az ifjúságot, annyi időt és fáradságot újra szentelnék rá. Valami naiv boldogság töltött el, valahányszor előttem ismeretlen adatra bukkan-tam, s minden új adat nevelte büszkeségemet. Mert büszke vagyok falum szülőföldre!

Ne tartsák azt bolondnak, a ki Józsa Gyurira is büszke mer lenni. Mert az ő országos híru bolondságainak és dözsöléseinek meg volt a mély lélektani oka, az igazságos Tóth Béla írta ezt meg anekdota kincseiben a Józsa Gyuri szülő anekdoták kezdő soraiban. Nem is olyan bolond ember volt Ő, mint a milyennek sokan hirdetik.

No, de üsse kő a bolondságait, nem arról akarok most írni mit tett, amit nem kellett volna és mit nem tett, amit kellett volna, egyedül az a szándékom, hogy meggyőzzek néhány vastagnyakút azon állításom igazságáról, hogy Józsa Gyuri nem Ózdon hunyta le szemét örök álomra.

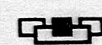
Nem bizony! A hol született, a hol legszivesebben és legtöbbet lakott s ahol a kilencvenes évekig őrizte emléket egy nagy veres kastély: Tiszafüreden. Ott állt ez a kastély egy dombtetőn, homlokzatáról a Kistisza regényes füzesre, hátsó ablakaiból a bilkei Lipcseynek gyönyörű kertjére volt a kilátás. Ablakaiból azonban nem gyönyörködhetet a kies vidékben, mert ahogy tető alá húzták az emeletes kastélyt, úgy maradt az vakolatlanul, egyik ablakán be, a másikon ki jártak a szelek. Baglyoknak és denevéreknek lett csendes tanyája.

A kilencvenes években már a Gencsy családtól vette meg e kastélyt, portája nélkül Kiss Gyuri füredi nemes birtokos, s valami György nevű kömivessel bontatta le. Gyuri építette, Gyuri vette meg, és Gyuri bontotta le.

E mellett a kastély mellett állt s áll még ma is az ódon ház, a melyben Józsa Gyuri pillái örökre lezárdtak. Innen vitték ki tetemét a füredi tiszavégesi temetőbe, ott nyugszik csöndesen, a ki életében percig sem tudott nyugodni. Sirja körül a bilkei Lipcsey, okolicsai Okolicsány és más nemes birtokosok sirboltot emeltek családjaiknak nyugó helyeül, hatalmas márvány kövek őrizték örökös szomszédjainak emléket, az ő sirhalma fejénél egy faoszlopba ez volt vésvé: Józsa György 1847.

Ha jól emlékszem, csak 1902 körül állítottatott sirkövet a fa oszlop mellé egyik unoka öccse ezen felirattal: Tekintetes, nemes, nemzetes s vitézlett Pankotai Józsa (Gyuri) György Meghalt 1847.

Ime az én állításomnak bizonyossága, hogy Józsa bár néha-ritkán itt is lakott, Ózdon sem meg nem halt, sem itten eltemetve nem lett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. S. Ózd. Mi is olvastuk azt az üzenetet s felhívtuk rá „Egy jelen volt“ figyelmét is, azt felelte reá: a mikor azt a cikket irtam „jelen volt“ józan ítélő tehetséggem, félni hát eszembe sincs, némely vágás ellen a §-sem szolgálhat paizsul.

V. Várkony. Köszönjük gratulációját, csak kötelességünknek tettünk eleget, a mikor a Hallebrunn ellen hadba szálltunk; a mint láthatja mai számunkban is folytatjuk a harcot. Elég szomorú, hogy napjainkban ilyesmire is sikra kell szállanunk!

E. Ózd. Meghalt muzsája?

America. Március 20-án ajánlott levelet külttem arc-képpel, de válasz még nem jött rá. Megkaptad-e? Irj azonnal s leveledbe csatold az általam küldött ügyvédi okiratot vissza, mivel szükségem van reá. Virág magról ne feledkezz el. — Üdv mindnyájatoknak!

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legizlésebb kivitelben, gyorsan, pontosan és lehetőleg jutányos árban készíttetnek HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, ÓZD.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen
Legjobb arcszépítőszert a
Violette Crème

Mely az arcnak üdeséget, bárszony finomságot kölcsönöz. Legbiztosabb szer májfoltok, pattanások, szeplő, bőratka (mitesser) és a bőr minden tisztátalansága ellen.

Teljesen ártalmatlan, kipróbált szer mely az arcot nem teszi fényessé, hanem szerencsés összetételénél fogva arra üde hamvaságot varázsol. Ezen előnyeinel fogva a többi hasonló készítményeket jóval felülmulja.

Kapható egyedül az előállítónál:
Ádám Lajos gyógyszerész
Szent Antal gyógytárában
Ózd.

Paratlan és csodás hatású.

Egy légey ára 1 korona

Táncitanítás.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget hogy

Táncitanítási tanfolyamot nyitok az ózdi gyári Olvasó nagytermében 1908. Máj. 15-től.

Beiratásokat eszközölni lehet Máj. 1-től egész napon át lakásomon Wozáry Béla cukrász úrnál. Külön Boston órákat bármely időszakban elfogadok, maradok a nagy érdemű közönség

kész szolgálja

Kerékgyártó Károly
okl. táncitanító

1-3

Reich Lajos bérkocsitulajdonos

ÓZD. Pusztavaszvár,

Ajánlja fogatait bármikor és bárhová, mérsékelt díjazás mellett. Teher szállítást is elfogad.

A vasuti állomáshoz és vissza állandó közlekedés minden induló és érkező vonathoz.

6-2

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb: 100 kor. sima 50 kor. Szőlőoltványok ezere: 140 kor. a legnemesebb fajokból.

Árjegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szijgyártó Nagy Mihály

Felsőseged (Somogy m.)

100,000 drb. készlet	Szegfű és Rózsa	100,000 drb. készlet
----------------------	-----------------	----------------------

Skorka János rózsa és szegfűtelep tulajdonos ajánl. direkt külföldi országokból beszerzett *óriás virgú Rem. szegfűket* és *nyakba nemesített bokor- rózskat.* E nagy készlet miatt egyideig *30 sz zaléket* engedélyezek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve Több díjjal kitüntetett *nagy virgkötészetem* mindenféle *csokrok, koszoruk* mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott *virágjaimat* és begyökeresedett cserépekben nyiló *rózskákat, szegfűket, jczintokat* stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes faj *szegfűmagvaimról* szóló név-, árlappal készséggel szolgálók.

Skorka János

5 hold rózsa és szegfű telepe
G.-Szarvason.

Hazai iparcikkek!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Megtéteztésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshova fordulna, minden stíli butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpitozott butort **jó minőségben és olcsó áron.** Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamángorlókból, koporsókból és egyéb temetkezési cikkekből. — Épületfa, tűzifa, téglá, kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok.

Eladásnál hitelt nyújtok igen előnyös részletfizetésre.

Az ANKER élet- és járadékbiztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ózd, az állomás mellett.

Mühle Árpád

rózsa nagytelepe.

TEMESVÁR

Árpád-telep.

Ajánlja a rózsatenyésztés terén előállított legszebb, legjobbnak bizonyult és a legujabb fajokat tartalmazó *rózsaminta választékát* saját választása szerint. **Magastörzsű rózsakorona fácskák** két éves példányokban, szép koronával sima törzsszel és kitért gyökérrézzel

I. választék: 5 legszebb rózsafa	5 fajban	10 korona
II. „ 12 „ „	12 „	23 „
III. „ 25 „ „	25 „	46 „
IV. „ 50 „ „	50 „	90 „
V. „ 100 „ „	100 „	170 „

Alacsony bokrok-vagy törpe rózsák jól elágazott, dus gyökérezetű és igen erőteljes, két éves, biztosan megfogamzó példányokban

I. választék: 5 legszebb bokorrózsátó	5 fajban	4 korona
II. „ 12 „ „	12 „	8 „
III. „ 25 „ „	25 „	18 „
IV. „ 50 „ „	50 „	32 „
V. „ 100 „ „	100 „	60 „

25 koronám felüli megrendeléseknél csomagolás nem számítatik és az ország bármely állomására bérmentve szállíttatnak.

Dús tartalnu. tanulságos és illusztrált

RÓZSA-KATALOGUS

kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

ÓZDI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kölcsönöket ad:

Kezesség vagy betáblázás mellett kötvényekre és váltókra.

Hitelt nyújt:

Folyószámlai elszámolásra, érték-papírokra, arany- és ezüsttárgyakra.

Állandó betétek

után fizet 5 százalék kamatot.

Pénztárhelyiség: a Botta-féle emeletes új épületben

Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig, mikor is be- és kifizetések eszközöltnének, d. u. csakis tárgyalások kölcsönügyekben.